

RUSYA FEDERASYONU

Rusya Federasyonu'na yönelik pazara giriş faaliyetlerinde faydalı olabileceğini düşündüğümüz bazı bilgiler ile görüş ve değerlendirmelerimiz aşağıda sunulmaktadır.

Yaklaşık 2 trilyon dolarlık GSYİH ve 14.300 Dolar kişi başı GSYİH ile (Satın alma gücü paritesine göre 24.670 Dolar) dünyanın en büyük dokuzuncu ekonomisi konumunda olan Rusya Federasyonu, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimizde ülkemizin en önemli partnerlerinden birisidir.

Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi 2014 yılında 31,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiş olup, Rusya Federasyonu, 2014 yılı itibariyle 5,9 milyar dolarlık ihracat ile en çok ihracat yaptığımız yedinci ülke, 25,2 milyar dolarlık ithalat ile en çok ithalat yaptığımız ülke konumundadır. 2014 yılı itibariyle Almanya'nın ardından ticaret hacmimizin en fazla olduğu ikinci ülke konumunda olan Rusya Federasyonu, aynı zamanda 18,1 milyar dolarlık dış ticaret açığı ile Çin'in ardından en fazla dış ticaret açığı verdiğimiz ülke konumundadır.

İkili ticaretin yanısıra Rusya Federasyonu, karşılıklı yatırımlar, müteahhitlik hizmetleri ve turizm başta olmak üzere hizmetler sektörü açısından da büyük önem arz eden bir pazardır. Yaklaşık 10 milyar dolarlık yatırımla Rusya Federasyonu Türk firmalarının yurtdışında en fazla yatırım yaptıkları ülkelerin başında gelmektedir. Müteahhitlik firmalarımızın yurtdışında üstlendikleri projelerin yaklaşık %18'i Rusya Federasyonu'nda üstlenilmiş olup, üstlenilen proje hacmi bakımından Rusya Federasyonu müteahhitlik firmalarımızın en fazla proje üstlendiği ülke konumundadır.

Ticari ve ekonomik ilişkilerimiz açısından büyük önemi haiz olan ve ülkemiz açısından hedef pazarlardan birini teşkil eden Rusya Federasyonu ile ilgili olarak faydalı olabileceğini düşündüğümüz bazı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1) 17 milyon metrekarelik yüzölçümü ile dünyanın en büyük yüzölçümüne sahip ülkesi olan Rusya Federasyonu, kuzey yarım kürede 11 zaman dilimine sahip bir coğrafyada bulunmakta olup, ülkede toplam 83 adet bölge/otonom bölge/cumhuriyet/oblast mevcuttur.

İş ve yatırım koşulları her bölgede farklılıklar arz etmekte olup, lojistik açıdan önemli sıkıntıları da beraberinde getiren gelişmemiş bir altyapı özellikle büyük metropoller dışında kalan bölgelerde pazara giriş ve yatırım koşullarını olumsuz etkilemektedir.

Bürokratik zorluklar, mevzuat değişiklikleri, mevzuatın tam olarak uygulanamamasından kaynaklanan sorunlar, ekonominin en önemli sektörlerini domine eden devlet kontrolündeki büyük şirketler nedeniyle rekabet gücünün zayıflaması gibi nedenlerden dolayı iş ve yatırım faaliyetlerinde sorunlarla karşılaşabilmektedir.

Öte yandan, büyük metropollerde yaygınlaşmakla birlikte, İngilizce, Rusya'da iş çevrelerinde yaygın olarak kullanılmamakta olup, ülkedeki tek geçerli dil Rusçadır.

Yukarıda sayılan nedenlerden dolayı, gerek ihracat gerek yatırım amaçlı olarak Rusya Federasyonu ile iş ilişkilerinde ve pazara giriş faaliyetlerinde profesyonel yardım (hukuk, danışmanlık, mali müşavirlik, muhasebe, lojistik vb.) alınması büyük önem arz etmektedir.

- [İşadamları için danışmanlık/avukatlık hizmeti veren kurumların listesi](#)
- [Tercümanlık hizmeti alınabilecek kişi ve kurumlar](#)

2) Her ülkenin kendine özgü ticari pratikleri bulunmakta olup, tarihsel, yönetsel ve ülkenin kendi iç pratikleri gibi faktörler nedeniyle Rusya Federasyonu'na yönelik ticareti geliştirici faaliyetlerin seyri, sistematığı ve pratikleri, ülkemizin etkin olmaya çalıştığı diğer dış pazarlardan farklılık arz etmektedir.

Ortadoğu, Kuzey Afrika, Balkanlar ve Avrupa ülkeleri başta olmak üzere ülkemizin diğer önemli dış ticaret pazarlarına yönelik ticareti geliştirici faaliyetlerde ve organizasyonlarda, ilgili ülkenin kamu kurumları, genel nitelikli veya sektörel ticaret/sanayi odaları bu tür organizasyonlara gerekli desteği vermekte ve ilave olarak işadamları için ikili iş görüşmelerinin düzenlenmesinde aktif rol oynamaktadır.

Ancak, Rusya Federasyonu'nda, pazara giriş ve ticaret/yatırım imkânlarını tanıtım amaçlı bu tür faaliyetlerde, kamu kurum ve kuruluşları, ticaret/sanayi odaları tarafından gerekli destek verilmemekte ve diğer ülkelerde olduğu gibi işadamları arasındaki ikili iş görüşmeleri için gerekli organizasyonlar yapılmamaktadır. İlave olarak, Rusya Federasyonu'nda firmaların ticaret ve sanayi odalarına kayıt zorunluluğu bulunmamakta olup, bu itibarla bu tarz organizasyonlarda muhatap firma ve katılımcı bulunması konusunda sorun yaşanmaktadır.

Bu nedenlerden dolayı, Rusya Federasyonu'nda en geçerli ve tavsiye edilen ticareti geliştirici/pazara giriş faaliyeti fuar katılımlarıdır. Oda kayıt zorunluluğu bulunmadığı ve ticaret odaları ve sivil toplum kuruluşlarından potansiyel ithalatçı/yatırımcı firmaların bilgilerinin çok zor temin edildiği Rusya Federasyonu'nda, uluslararası fuarlara, ilgili sektördeki büyük distribütörler ve potansiyel ithalatçılar katılmakta ve fuara katılan firmalarla görüşmek suretiyle iş bağlantılarını kurmaktadır.

Fuar dışında, bireysel firma ziyaretleri veya sektörel ticaret heyetleri organizasyonu vb. ticareti geliştirici faaliyetlerin başarılı olabilmesi için profesyonel yardım alınması ve ön çalışmaların titizlikle yapılması önem arz etmektedir. Bu çerçevede, Rusya Federasyonu'ndaki profesyonel danışmanlık firmalarının yanısıra, B2B ve PR çalışması da yapabilecek firmaların desteğinin alınması faydalı olabilecektir.

3) İkinci maddede de belirtildiği üzere, Rusya Federasyonu'nda çağdaş anlamda bir mesleki örgütlenmenin bulunmaması ve firmaların mesleki örgütlere/ticaret, sanayi odalarına üyeliklerinin zorunlu olmaması gibi nedenlerden dolayı, ülkedeki ithalatçı, toptancı, üretici vb. firmalarla ilgili bilgilere sağlıklı bir şekilde ulaşılamamaktadır.

Bu itibarla, Rusya Federasyonu'nda herhangi bir firmanın güvenilirliği vb. konularda sağlıklı/kesin bilgi alma imkânı maalesef bulunmamaktadır. Rusya'daki ticaret, sanayi odaları vb. mesleki kuruluşlar ülkemizdekilerin aksine ticareti geliştirici faaliyetlere gerekli desteği vermemekte, ilave olarak Rus firmalarının güvenilirliği vb. konularda da yardımcı olamamaktadır.

Öte yandan, Rusya Federasyonu'nda firmaların sahipleri sıklıkla değişebilmekte olup, bu itibarla firmaların geçmiş dönemlerdeki ticari işlemlerine yönelik incelemeler her zaman sağlıklı sonuç verememektedir.

Yukarıda sayılan nedenlerden dolayı, firmalarımızın herhangi bir ticari girişim öncesinde, Rus firmalarının güvenilirliği konusunda temkinli davranmaları, ticari işlemlerde sorunlarla karşılaşmamak için firmalarını azami güvence altına alacak uluslararası kabul görmüş ödeme şekillerini ve yöntemlerini kullanmaları, bu konuda profesyonel yardım almaları önem arz etmektedir.

4) T.C. Ekonomi Bakanlığı web sitesi yenilenecek 2015 yılı başında kullanıma açılmıştır. www.ekonomi.gov.tr adresinden ulaşabileceğiniz Ekonomi Bakanlığı web sitesinde Rusya Federasyonu ana sayfası ve Rusya Federasyonu ile ilgili olarak bilgi alınabilecek linkler aşağıda yer almaktadır.

- [Ekonomi Bakanlığı / Rusya Federasyonu Ülke Sayfası](#)
- [Rusya Federasyonu'ndaki Ticaret Müşavirliğimiz/Ticaret Ataşeliklerimizin Adres ve İletişim Bilgileri](#)
- [Rusya Federasyonu / Ekonomik Görünüm](#)
- [Rusya Federasyonu / Ülke Hakkında Faydalı Bilgiler](#)
- [Rusya Federasyonu Mevzuatı](#)
- [Rusya Federasyonu / Yatırım İmkânları](#)
- [Rusya Federasyonu / Duyurular](#)

5) Rusya Federasyonu'nda Moskova'da bulunan Ticaret Müşavirliğimiz haricinde, St. Petersburg, Kazan ve Novorossisk'te Ticaret Ataşeliklerimiz bulunmaktadır. Rusya Federasyonu'nda bulunan Ticaret Müşavirliğimiz ve Ticaret Ataşeliklerimizin adres ve iletişim bilgilerine yukarıda 4. maddede yer alan link üzerinden ulaşabilirsiniz.

Gümrük Vergileri

Rusya Federasyonu, 22 Ağustos 2012 tarihinde Dünya Ticaret Örgütüne (DTÖ) katılmıştır. Rusya, DTÖ üyeliğinin ardından gümrük vergilerini kademeli olarak indirmektedir. Hâlihazırda, Rusya Federasyonu'nun uyguladığı gümrük vergilerinin ortalama oranı %9,7'dir. Tarım ürünlerinde ortalama gümrük vergisi %12,2 iken sanayi ürünlerinde ortalama gümrük vergisi ise %9,3'tür. Rusya'nın DTÖ taahhütleri çerçevesinde ortalama gümrük vergisi oranı aşamalı olarak %8'in altına indirilecektir.

Rusya Federasyonu, Kazakistan ve Belarus arasında tesis edilen gümrük birliği çerçevesinde 1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla bu üç ülke ortak gümrük tarifesi uygulamaktadır. 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla Avrasya Ekonomik Birliği resmen kurulmuş olup, gümrük birliğine dahil olan Rusya, Kazakistan ve Belarus'un yanısıra Ermenistan 2 Ocak 2015 tarihinde Avrasya Ekonomik Birliği üyesi olmuştur. Ermenistan 8 yıllık bir geçiş dönemi sonucunda 2022 yılına kadar gümrük tarifelerini gümrük birliği ile uyumlu hale getirecektir.

İlave olarak, Kırgızistan'ın Avrasya Ekonomik Birliğine tam üye olmasına ilişkin anlaşma 8 Mayıs 2015 tarihinde imzalanmış olup, Birliğe üye ülkelerin parlamentolarında onaylanmasının ardından Kırgızistan resmen Avrasya Ekonomik Birliği üyesi olacaktır.

Rusya Federasyonu, uluslararası armonize mal tanımı ve kodlama sistemini kullanmaktadır. Gümrük vergileri bu sınıflandırmaya göre uygulanmakta olup, gümrük vergileri genelde ad valorem vergilerdir. Ad valorem vergilerin yanısıra spesifik ve karma vergiler de bulunmaktadır. Toplam tarife satırları içerisinde ad valorem olmayan vergilerin oranı %10,8'dir.

Rusya gümrüklerinde bazı mal gruplarında referans fiyat uygulaması bulunmaktadır. Rus gümrük idarelerince fiyat açısından riskli olduğu değerlendirilen mallarda asgari kıymetlerin altında kalan beyanlar kabul edilmemekte, malın gümrükten geçişine asgari kıymet üzerinden vergi alınması kaydıyla izin verilmektedir. Referans fiyatlar, Rus gümrükleri tarafından önceden belirlenmekte, ancak ilan edilmemektedir.

Rusya Federasyonu'na ithalatta gümrük vergileri dışında katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi de tahsil edilmektedir. Katma değer vergisi oranı standart olarak %18 olmakla birlikte bazı temel gıda maddeleri, ilaçlar ve medikal ürünler, çocuklara yönelik bazı mallar için katma değer vergisi oranı %10'dur. Sınırlı sayıdaki bazı ürün gruplarında ise katma değer vergisi oranı sıfırdır.

Gümrük vergisi ve katma değer vergisinin yanısıra bazı lüks tüketim malları, petrol ürünleri, akaryakıt, alkol ve tütün ürünlerine özel tüketim vergisi uygulanmaktadır.

Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasında 18 Eylül 2008 tarihinde imzalanan protokol çerçevesinde basitleştirilmiş gümrük hattı (BGH) sistemi kurulmuştur. İki ülke arasındaki ticarete sevk edilen eşyaya ilişkin bilgilerin iki ülkenin gümrük idareleri arasında elektronik yolla önceden değişimine dayanan ve gönüllülük esasına dayanan söz konusu sistem çerçevesinde sevk edilen eşyaya ilişkin bilgileri gümrük idaresine önceden sunan firmalara dış ticaret işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlanmaktadır.

Gönüllülük esasına dayanan BGH sistemine firmaların katılmaması durumunda sevkiyatları normal prosedüre tabi tutulmakta ve herhangi bir kolaylık ya da basitleştirmeden yararlanılamamaktadır.

Rusya Federasyonu'nun uyguladığı gümrük vergilerine ilişkin bilgilere aşağıdaki linklerden ulaşılabilir.

- [Gümrük Birliği Ortak Gümrük Tarifesi \(Avrasya Ekonomik Komisyonu - Eurasian Economic Commission\)](#) (İngilizce-Rusça)
- [Gümrük vergileri, KDV, ÖTV ve diğer bilgiler](#) (İngilizce)

Rusya Federasyonu, genelleştirilmiş tercihler sistemi (GSP) kapsamında, ülkemizin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan ülkelere, sınırlı sayıdaki bazı ürünlerde %25 gümrük vergisi indirimi uygulamaktadır. GSP kapsamında yer alan ürünlerin listesi için [tıklayınız](#).

Faydalı Linkler

Ekonomi Bakanlığı Web Portalı (www.ekonomi.gov.tr)

- [Rusya Federasyonu Ülke Sayfası](#)
- [İhracat Destekleri](#)
- [İhracat Desteklerine İlişkin Mevzuat](#)
- [Fuarlar](#)
- [2015 Yılı Milli Katılım Fuarları](#)
- [2015 Yılında Desteklenecek Yurtdışı Fuarlar](#)
- [Fuar Katılım Desteği](#)
- [Ticaret Heyetleri – Alım Heyetleri](#)
- [Yurtdışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Hizmetleri](#)
- [Dış Talepler Bülteni](#)

Diplomatik Temsilcilikler

- [T.C. Moskova Büyükelçiliği](#)
- [T.C. Kazan Başkonsolosluđu](#)
- [T.C. Novorossisk Başkonsolosluđu](#)
- [T.C. St. Petersburg Başkonsolosluđu](#)
- [RF Ankara Büyükelçiliği](#)
- [RF Ankara Büyükelçiliği Ticaret Mümessilliđi](#)

Bakanlıklar / Kamu Kurumları

- [RF Ekonomik Kalkınma Bakanlığı](#)
- [RF Maliye Bakanlığı](#)
- [RF Sanayi ve Ticaret Bakanlığı](#)
- [RF Enerji Bakanlığı](#)
- [RF Ulaştırma Bakanlığı](#)
- [Federal Gümrük Servisi](#)
- [Federal Devlet İstatistik Servisi](#)
- [RF Merkez Bankası](#)
- [Federal Vergi Servisi](#)
- [Federal Veterinerlik ve Bitki Karantina Servisi](#)

Ticaret Odaları, Sektörel Birlikler / Dernekler

- [Rus - Türk İşadamları Birliği](#)
- [RF Ticaret ve Sanayi Odası](#)
- [Moskova Ticaret ve Sanayi Odası](#)
- [St. Petersburg Ticaret ve Sanayi Odası](#)
- [Rusya Sanayiciler ve Girişimciler Birliği](#)

İhaleler

- [Rusya Federasyonu Kamu Alımları ve İhalelere İlişkin Resmi Duyurular](#)
- [İhale Gazetesi \(Abonelik gerekli\)](#)

- [Moskova Belediyesi İhaleleri](#)

Yatırım

- [invest.gov.ru](#)
- [Ulusal Doğrudan Yatırım Ajansı](#)
- [Rusya'da Yatırım \(Invest in Russia\)](#)
- [Ulusal Doğrudan Yatırım Ajansı](#)
- [RF Yatırım Ajansı](#)
- [RF Bölgeleri Yatırım Portalı](#)
- [Moskova Yatırım Portalı](#)
- [Moskova Hükümeti](#)
- [St. Petersburg Yatırım Portalı](#)
- [St. Petersburg Hükümeti](#)
- [Tataristan Hükümeti](#)
- [Tataristan Yatırım Kalkınma Ajansı](#)

Bilgilerinizi rica eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla,

T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

7. Rostovskiy Pereulok, No:12

115127, Moskova, Rusya Federasyonu

Tel : +7 499 246 29 89

Faks : +7 499 246 49 89

E-posta : moskova@ekonomi.gov.tr